

Paul Jacobs

De exenkring

Houtekiet

Antwerpen / Amsterdam

Voor Rita

On revient toujours à son premier amour

Eerste ex: “When shall we exes meet again?

In thunder, lightning or in rain?”

Tweede ex: “When the hurlyburly ’s done

When the battle’s lost and won.”

— Vrij naar *Macbeth*, scène 1, W. Shakespeare

Deel 1

Oude Vrienden

I

Ik weet niet hoe hij aan mijn nummer was gekomen, maar toen Frederik De Ridder me belde, die middag in juni, herkende ik zijn stem meteen.

Frederik is een van die kleine, tengere mannen die met scha en schande had ondervonden dat je je beter kan voordoen als een onschadelijke nar als je brute, sterke bullebakken van je lijf wilde houden. Hij lachte voortdurend, ook wanneer hij slecht nieuws te melden had, alsof hij zich bij voorbaat wilde excuseren dat hij überhaupt bestond. Voor sommigen was het een hinderlijke tic, maar mij namen zijn vrolijke ogen en zijn opgeruimd jongensgezicht me na al die jaren nog altijd hogelijk voor hem in.

‘Thomas, Thomas, waar blijft de tijd? Stoor ik je?’

‘Frederik. Wat een onverwacht genoegen.’

We kenden elkaar uit mijn televisiejaren. Telkens wanneer ze iemand nodig hadden voor een panel of een quizje, konden ze op Frederik De Ridder rekenen. Louter door zijn aanwezigheid maakte hij een hele zaal aan het lachen, alleen maar omdat hij mordicus weigerde zichzelf au sérieux te nemen. Zelfs nadat hij in Hollywood op een haar na de Oscar voor de beste buitenlandse film had gewonnen, bleef hij zijn bescheiden, ongeveer zelf: een Limburgse jongen uit Leopoldsburg die zoveel van films hield dat hij ze zelf was beginnen te maken. Terug

naar Af, Rustige dagen in Clichy, De lichtblauwe vrouw: het waren niet allemaal commerciële successen geweest, maar ik had ze zonder uitzondering met plezier gezien. Toen hij naar Los Angeles verhuisde, waren we elkaar uit het oog verloren, maar nu was Frederik terug in het land. Ik had alles over zijn nieuwste project in de krant gelezen.

‘Hoe gaat het met *Bwana Macho*? Goeie titel, overigens, Frederik. Jouw idee?’

‘Ja, vind je hem goed? Niet te eenduidig, niet te...?’

‘Neenee. *Bwana* voor Ghana en *Macho* voor de rest. *De Grote Leeuwendoder* had ook gekund, maar dit is grappiger. Heb je nog geen last gehad met de erven Darren?’

‘Zwijg me daarvan, jongen. Hou vasthouden. Voorlopig niet. Weet je eigenlijk waarom ik je bel?’

‘Om te vragen hoe het met mijn liefdesleven gaat.’

‘O god, ja. Natuurlijk. Sorry. Alles naar wens met Kristien?’

‘Alles naar wens. Claudette?’

‘Kan niet beter. Wel jonger, maar niet beter. Wanneer kunnen we elkaar zien? Ik wilde je wat vragen.’

‘Roep maar. Ik zit tussen twee boeken in. Ik verveel me dood.’

‘Wat zou je ervan zeggen als je me eens kwam opzoeken op de set? We filmen een dag of twee in Edegem, in een zijstraat van de Prins Boudewijnlaan. Dat is toch bij jou in de buurt?’

‘Wàs. Ik heb me teruggetrokken in de bossen. Ik ben een kluizenaar geworden.’

‘Dat wist ik niet. Maar morgen draaien we een saunascène. Naakte jonge vrouwen die in en uit een zwembad stappen. Is dat niet iets voor jou?’

‘O, Frederik, wat ken je me slecht. Ik ben nu een echte burgerman, een saaie, bedaagde vijftiger, gesteld op zijn rust. Wist je dat ik ’s avonds doorlopers oplos voor de tv ter-

wijl Kristien naast me romans van Khaled Hosseini zit te lezen?’

‘Wacht tot ik je voorstel aan Hanneke. Of aan Anne-Sophie Mercelis. Is morgen te vroeg? Een uur of tien? Misschien laat ik je weleens ‘cut’ roepen of ‘actie’. En om twaalf uur kunnen we lunchen. We hebben een prima catering. Heb je iets om te schrijven? Alex Van Haeckelaan 103.’

‘Oké, ik zal er zijn.’

‘Prima. Dank je wel.’ Hij lachte hard en kort.

‘Wat wilde je me eigenlijk vragen, Frederik? Wat is zo dringend dat je me ineens wil spreken? Na al die tijd?’

Ik hoorde hem iets onverstaanbaars zeggen tegen een assistente. Toen hij bij me terugkwam, fluisterde hij bijna.

‘Er gaat iets fout op de set, Thomas. Ik weet niet wat het is, maar er klopt iets niet. Jij bent tegenwoordig toch met die misdaaddingen bezig? Die boeken? En jij kent die commissaris toch? Haendel? Hayden? Misschien heb jij een betere kijk op de zaak dan ik. Ik hoop het maar.’

Zo begon het verhaal, of moet ik zeggen: de film? Ik ben er nooit achter gekomen wie aan het scenario had meegeschreven. Achteraf bleek het allemaal zo ongewoon, zo griezelig en onverwacht te zijn, dat gelijk welke geldschieder zonder na te denken zijn hele persoonlijke fortuin in de prent zou hebben gestopt.

De volgende dag had *De Standaard* alweer een groot stuk over Frederik. Ik liet het Kristien lezen, terwijl ik mijn eitje met soldaatjes at. Ze had nog één week werk op haar school en dan zouden we samen iets leuks gaan doen, iets met zon en wijn en weidse vergezichten.

‘Een film over Henri Darren. Valt er zoveel te vertellen over die man?’ vroeg ze terwijl ze haar mooie neusje ophaalde.

‘O ja. Absoluut. Hij heeft een boeiend leven gehad. Lees het boek van Wim Troost maar: Henri’s jeugd als jongste zoon van een rijke industrieel, zijn zwerftochten in de Kalmthouse heide, zijn haat-liefde verhouding met zijn franskiljonse schoolvrienden, zijn affaire met het winkelmeisje Berthe. En tussendoor de Ghanese vrouwen natuurlijk, de Akan. Zijn jaren als ingenieur in Ghana.’

‘Ja, daar ken ik hem van. Gingen zijn romans niet allemaal over seks?’

‘Vooral *Hartenbeest*. Dat was in 1965. In dat jaar kreeg Darren last van linkse actiegroepen. Er waren protestbetogingen van Ghanezen in België, die vonden dat hij hun vrouwen denigrerend had beschreven. Het was de beste publiciteit die je kon bedenken. In één klap was Darren beroemd.’

‘Ik heb nooit iets van hem gelezen. Hij is van voor mijn tijd.’

‘Zeg zoiets niet, meisje. Shakespeare is ook van voor je tijd. Zelfs ik ben van voor je tijd.’

‘Oké. Heb ik veel gemist?’

‘Ik vind van wel. Ik was een Darren-fan. Het is fantastisch dat er een film over hem wordt gemaakt.’

Ik had Kristien maar niets verteld over de angst, gisteren, in Frederiks stem. Ik ben niet iemand die gauw dramatiseert.